

Onderwerp: actief grondwaterbeheer, sturing vanuit het waterschap bij extreme droogte.

Dank voor uw antwoorden op de vragen rond sturingsmogelijkheden. Het DB beantwoordt de vraag is er een mogelijkheid ter sturing, zowel ter voorkoming als ook indien er watertekort optreedt volmondig met: ja onder verwijzing artikel 3.13 van de Keur van Waterschap De Dommel.¹

Daarmee is er dus sprake van een instrument om ingeval van een crisis, in dit geval droogte en daaruit afgeleid een beschikbaarheids-/verdelingsvraagstuk als verantwoordelijk waterschapsbestuur actief te sturen. De crisis maakt dat dit – komend vanuit de crisisbeheersing – situationeel, proportioneel en volgens het subsidiariteitsbeginsel (bevoegdheden en rechten anderen tijdelijk ondergeschikt aan crisisbeheer, zo kort mogelijk als nodig is) gehandeld moet kunnen worden.

Ondertussen heeft ons waterschap een oproep gedaan aan vergunninghouders om zo min mogelijk grondwater in te zetten voor beregening van gewassen. Daarnaast heeft uitbreiding plaatsgevonden van de inzet van grondwater om planten en dieren in droogvallende beken een overlevingskans, hoe klein dan ook, te bieden. De vennen staan op grote schaal droog en toevoer/inlaat van water wordt daar niet toegepast.

De vooruitzichten op neerslag zijn 21/82022 somber; door meteorologen wordt zelfs een hittegolf /droogteperiode verwacht/aangekondigd. Het neerslagtekort neemt alleen maar toe en de gevolgen voor de grondwateronttrekkingen, zeker vanuit de ondiepere pakketten die in ons beheergebied door de neerslag gevoed worden, laat zich raden. Grootschalige onttrekking van grondwater maakt dat de herstelperiode voor de grondwatersituatie nog langer gaat duren, met nadelige gevolgen voor vele ingelanden Het waterschap is verantwoordelijk voor een goed waterbeheer voor al haar ingelanden en belanghebbenden, en beschikt over (juridisch) instrumentarium om de situatie te sturen, bijv. door met onmiddellijke ingang stopzetten van alle door haar vergunde grondwateronttrekkingen voor sportvelden, beregening van gewassen. Niet uit weelde maar uit pure armoede: gebrek aan water en voorkomen van (verdere)schade aan belangen. Ingrijpen dus om een verdere verslechtering van de waterhuishoudkundige situatie te voorkomen. Inzet van dit instrumentarium in Waterschap De Dommel is tot nu toe uitgebleven.

Water Natuurlijk heeft daarom de volgende (aanvullende) vragen aan het Dagelijks Bestuur:

1. Welke criteria hanteert het DB van Waterschap De Dommel om dit instrumentarium wel in te zetten? M.A.W in welke situatie gaat het waterschap actief sturen op de onttrekking van grondwater (gebiedsgericht, gebruiksgericht, etc.), onderdeel c van artikel 3.13 Keur Waterschap De Dommel?
2. Gezien de voorspellingen rond neerslag, de gevolgen voor het neerslagtekort en gevolgen van de onttrekkingen op de grondwatersituatie, kortom de uitzonderlijke

¹ In artikel 3.13 is daartoe een grondslag opgenomen. “ In geval van grote schaarste of overvloed aan water, aanmerkelijke verslechtering van de kwaliteit daarvan of bij het in ongerede raken van een waterstaatswerk, dan wel indien zodanige omstandigheid dreigt te ontstaan, kan het dagelijks bestuur, zo nodig in afwijking van verleende vergunningen of geldende peilbesluiten, verbieden: a. water af te voeren naar of aan te voeren uit oppervlaktewaterlichamen; b. water te brengen in of te onttrekken aan oppervlaktewaterlichamen; c. grondwater te onttrekken of water te infiltreren”.

droge situatie en daarmee groot tekort aan water voor haar ingelanden en belanghebbenden, waarom grijpt het DB nu niet actief in?

In Nederland zijn er waterschappen die wel actief sturen op grondwateronttrekkingen (voorbeeld Waterschap Vechtstromen) en hun juridisch instrumentarium al eerder hebben ingericht en gepubliceerd en in de huidige situatie dan ook actief inzetten en de vergunde onttrekkingen van grondwater sturen.

3. Wat maakt dat ons waterschap een dergelijk proces niet heeft uitgewerkt om zo nodig en in uitzonderlijke situaties (crisis) de onttrekkingen van grondwater actief te kunnen sturen (gebiedsgericht, doelgroep gericht tijdelijk stopzet, etc.)?
4. Welk proces (juridisch, communicatief) wil het DB inrichten om dit instrumentarium ook voor De Dommel beschikbaar en inzetbaar te krijgen?
5. Welk tijdspad/planning heeft het daarbij voor ogen? Dient bij een droogteperiode inkomend jaar het schap niet over een dergelijk instrument te kunnen beschikken.?

In Brabant wordt gewerkt vanuit het “breed grondwateroverleg” aan een maatregelenpakket om tot verbetering van de situatie te komen; voorstellen daaruit hebben het Algemeen Bestuur nog niet bereikt. Daarbij geeft het DB aan liefst zaken in samenwerking met de NBW te willen opzetten. Echter, de context of hydrologische situatie (geografie, ondergrond, hoogteverschil, wateraanvoermogelijkheden, etc.) in de drie Brabantse waterschappen zijn niet gelijk.

6. Is het DB van het Waterschap De Dommel bereid om, gezien de situatie in haar beheergebied en de afwijkende context t.o.v. de andere schappen, zo nodig - en wellicht vooruitlopend op gezamenlijke ontwikkeling van instrumenten- haar eigen maatregelen en instrumenten te nemen?

Met dank voor uw antwoorden en vriendelijke groet.

Maarten Dewachter namens de fractie van Water Natuurlijk de Dommel.